

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ REVIZIJI

TURISTIČKA ZAJEDNICA
ZAGREBAČKE ŽUPANIJE

Zagreb, travanj 2014.

SADRŽAJ

stranica

I.	PODACI O TURISTIČKOJ ZAJEDNICI	2
	Djelokrug rada i unutarnje ustrojstvo	2
	Planiranje	3
	Financijski izvještaji	4
	Programi i projekti	8
II.	REVIZIJA ZA 2012.	12
	Ciljevi i područja revizije	12
	Metode i postupci revizije	12
	Provjera izvršenja naloga i preporuka revizije za 2004. i 2005., te 2007.	12
	Nalaz za 2012.	14
III.	OCJENA EFIKASNOSTI TURISTIČKE ZAJEDNICE U PROVOĐENJU ZADAĆA UTVRĐENIH PROPISIMA I PROGRAMOM RADA	18
IV.	MIŠLJENJE	19

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU

KLASA: 041-01/13-06/52
URBROJ: 613-02-07-14-7

Zagreb, 28. travnja 2014.

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ FINACIJSKOJ REVIZIJI
TURISTIČKE ZAJEDNICE ZAGREBAČKE ŽUPANIJE ZA 2012.

Na temelju odredbi članaka 12. i 14. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 80/11), obavljena je financijska revizija kojom su obuhvaćeni financijski izvještaji i poslovanje Turističke zajednice Zagrebačke županije (dalje u tekstu: Turistička zajednica) za 2012.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim okvirom revizijskih standarda Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

Postupci revizije su provedeni od 1. listopada 2013. do 28. travnja 2014.

I. PODACI O TURISTIČKOJ ZAJEDNICI

Djelokrug rada i unutarnje ustrojstvo

Turistička zajednica je osnovana na temelju odredbi Zakona o turističkim zajednicama i promicanju hrvatskog turizma (Narodne novine 152/08) za područje Zagrebačke županije radi promicanja i unaprjeđenja turizma Republike Hrvatske i gospodarskih interesa pravnih i fizičkih osoba koje pružaju ugostiteljske i druge turističke usluge ili obavljaju drugu djelatnost neposredno povezanu s turizmom na način da upravljaju destinacijom na razini za koju su osnovane.

Turistička zajednica je osnovana u listopadu 2010. kao pravni slijednik Turističke zajednice Zagrebačke županije upisane u Upisnik turističkih zajednica Ministarstva turizma u svibnju 1998. Sjedište Turističke zajednice je u Zagrebu, Preradovićeve 42.

Rad Turističke zajednice je javan. Njeno djelovanje se temelji na načelu opće korisnosti.

Članovi Turističke zajednice su turističke zajednice gradova, općina i područja osnovane na području Zagrebačke županije (dalje u tekstu: Županija). Na području Županije osnovano je devet turističkih zajednica gradova, tri turističke zajednice općina, te jedna turistička zajednica područja.

Zajednica ima Statut i druge opće akte (pravilnici, odluke, poslovnici).

Statut Turističke zajednice je donijela Skupština Turističke zajednice, uz prethodnu suglasnost Ministarstva turizma, u listopadu 2010., u skladu sa zakonskim odredbama. Prema odredbama Statuta, zadaće Turističke zajednice su promocija turističke destinacije na razini Županije samostalno i putem udruženog oglašavanja; sudjelovanje u definiranju ciljeva i politika razvoja turizma na nivou Županije u svezi s politikom planiranja razvoja turizma na nacionalnom nivou; izrada strategije turizma na nivou Županije; promocija turističke ponude Županije u zemlji i inozemstvu u koordinaciji s Hrvatskom turističkom zajednicom; obogaćivanje ukupne turističke ponude Županije i kreiranje novih proizvoda turističke regije, a poglavito u selektivnim oblicima turizma; koordinacija djelovanja i nadzor izvršavanja ciljeva i zadaća turističkih zajednica općina i gradova s područja Županije; donošenje strateškog marketinškog plana za područje Županije sukladno strateškom marketinškom planu hrvatskog turizma; prikupljanje i redovna obrada podataka o turističkom prometu i svih drugih podataka bitnih za praćenje izvršenja postavljenih ciljeva i zadaća (zbirno izvješće općina i gradova); izrada polugodišnjih i godišnjih izvješća, analiza i ocjena ostvarenja programa rada i financijskog plana Turističke zajednice; sudjelovanje i provođenje programa i akcija Hrvatske turističke zajednice od zajedničkog interesa za sve subjekte u turizmu i podizanje razine kvalitete turističke ponude Hrvatske; te obavljanje i drugih poslova propisanih odredbama Zakona o turističkim zajednicama i promicanju hrvatskog turizma.

Izvori sredstava za obavljanje djelatnosti Turističke zajednice su prihodi od turističke članarine i boravišne pristojbe, donacije iz proračuna Županije i Hrvatske turističke zajednice, te drugi prihodi.

Tijela Turističke zajednice su Skupština, Turističko vijeće, Nadzorni odbor i Predsjednik Turističke zajednice. Skupština je najviše tijelo upravljanja u Turističkoj zajednici, a čine ju predstavnici članova Turističke zajednice. Turističko vijeće je izvršno tijelo Skupštine Turističke zajednice. Ima predsjednika i deset članova, te provodi odluke i zaključke Skupštine Turističke zajednice. Nadzorni odbor je nadzorno tijelo Turističke zajednice. Ima tri člana, od kojih dva bira Skupština Turističke zajednice, a jednog delegira Turističko vijeće Hrvatske turističke zajednice. Nadzire vođenje poslova Turističke zajednice i obavlja druge poslove u skladu sa Statutom Turističke zajednice. Predsjednik Turističke zajednice predstavlja Turističku zajednicu, saziva i predsjedava Skupštini Turističke zajednice i Turističkom vijeću, organizira i koordinira rad Turističke zajednice, te obavlja i druge poslove utvrđene aktima Skupštine Turističke zajednice i Turističkog vijeća. Predsjednik Turističke zajednice je župan mr. sc. Stjepan Kožić.

Radi obavljanja stručnih i administrativnih poslova Turističke zajednice, osnovan je Turistički ured. Sjedište Turističkog ureda je u sjedištu Turističke zajednice. Zakonska predstavica Turističke zajednice je od 20. prosinca 2006. direktorica Turističkog ureda mr. sc. Ružica Rašperić. Koncem 2012. u Turističkom uredu je bilo četvero zaposlenih. Financijsko računovodstvene poslove Turističke zajednice obavlja knjigovodstveni servis na temelju zaključenog ugovora.

Planiranje

Program rada i financijski plan za 2012. je donijela Skupština Turističke zajednice u prosincu 2011., a izmjene financijskog plana u prosincu 2012. Financijskim planom su planirani prihodi i rashodi u iznosu 2.010.000,00 kn. Nakon izmjena, financijski plan je smanjen za 190.000,00 kn ili 9,5 %, te su prihodi i rashodi planirani u iznosu 1.820.000,00 kn.

Prihodi su planirani po izvorima financiranja: od turističke članarine u iznosu 820.000,00 kn, iz proračuna Županije u iznosu 712.000,00 kn, od Hrvatske turističke zajednice u iznosu 115.000,00 kn, od boravišne pristojbe u iznosu 37.000,00 kn, te iz drugih izvora u iznosu 42.500,00 kn. U planirane prihode je uključen i dio prenesenog viška prihoda iz ranijih godina u iznosu 93.500,00 kn.

Planirani rashodi se odnose na rashode za funkcionalni marketing u iznosu 1.292.000,00 kn, te administrativni marketing u iznosu 528.000,00 kn. Rashodi za funkcionalni marketing se odnose na aktivnosti (unaprjeđenje proizvoda; marketinška infrastruktura; komunikacijske taktike; prodaja, promocija i distribucija i drugo) koje su u vezi s osnovnom zadaćom promicanja turističkog proizvoda područja, te unaprjeđenja općih uvjeta boravka turista. Rashodi za administrativni marketing se odnose na rashode za rad Turističkog ureda. Turistička zajednica prati ostvarenje prihoda prema izvorima, a ostvarenje rashoda po aktivnostima.

Program rada i financijski plan za 2012. je dostavljen Hrvatskoj turističkoj zajednici.

Financijski izvještaji

Turistička zajednica vodi poslovne knjige i sastavlja financijske izvještaje prema računovodstvenom sustavu za neprofitne organizacije. Sastavljeni su sljedeći financijski izvještaji: Izvještaj o prihodima i rashodima neprofitnih organizacija, Bilanca i Bilješke uz financijske izvještaje. U propisanom roku su dostavljeni Državnom uredu za reviziju.

a) Izvještaj o prihodima i rashodima neprofitnih organizacija

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima neprofitnih organizacija za 2012., ukupni prihodi su ostvareni u iznosu 1.774.654,00 kn, što je za 31.895,00 kn ili 1,8 % manje u odnosu na prethodnu godinu. Ostvareni ukupni prihodi su u odnosu na planirane manji za 45.346,00 kn ili 2,5 %.

U tablici broj 1 se daju podaci o ostvarenim prihodima.

Tablica broj 1

Ostvareni prihodi

u kn

Redni broj	Prihodi	Ostvareno za 2011.	Ostvareno za 2012.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Prihodi od članarina	805.778,00	841.545,00	104,4
2.	Prihodi od boravišne pristojbe	34.721,00	38.650,00	111,3
3.	Prihodi od donacija	964.790,00	892.035,00	92,5
3.1.	Prihodi od donacija iz proračuna	806.328,00	776.347,00	96,3
3.2.	Prihodi od donacija Hrvatske turističke zajednice	158.462,00	115.688,00	73,0
4.	Drugi prihodi	1.260,00	2.424,00	192,4
	Ukupno	1.806.549,00	1.774.654,00	98,2

Vrijednosno značajniji udjel imaju prihodi od donacija u iznosu 892.035,00 kn ili 50,3 % i prihodi od članarina u iznosu 841.545,00 kn ili 47,4 % ukupno ostvarenih prihoda.

Prihodi od donacija se odnose na prihode iz proračuna Županije u iznosu 736.000,00 kn, od Hrvatske turističke zajednice u iznosu 115.688,00 kn, te turističkih zajednica s područja Županije u iznosu 40.347,00 kn. Vrijednosno značajniji prihodi od donacija iz proračuna Županije su ostvareni na temelju Zaključaka o dodjeli financijskih sredstava Turističkoj zajednici za realizaciju projekata u 2012. Sredstva su dodijeljena za realizaciju jedanaest projekata od kojih su najznačajniji: Film «Poezija Zagrebačke županije» u iznosu 160.000,00 kn, Akcija Volim Hrvatsku u iznosu 100.000,00 kn, Promidžba - tiskani materijali u iznosu 100.000,00 kn, Promidžba u medijima u iznosu 100.000,00 kn, Izložbe, promocije i nastupi na sajmovima u iznosu 70.000,00 kn, te Panorame područja u iznosu 64.000,00 kn.

Prihodi od donacija Hrvatske turističke zajednice u iznosu 115.688,00 kn su ostvareni za dodjelu novčanih nagrada dječjim vrtićima i osnovnim školama u kategoriji likovnih i literarnih radova na temu „Djeca čuvari prirode“ u akciji Volim Hrvatsku u iznosu 51.000,00 kn, za realizaciju projekta Panorama područja (SED panorame) u iznosu 50.000,00 kn, te rad studenata na Servisu dobrodošlice na graničnom prijelazu Bregana u razdoblju lipanj-rujan 2012. u iznosu 14.688,00 kn.

Prihodi od turističkih zajednica gradova, općina i područja Županije ostvareni su na temelju Sporazuma o financiranju promocije filma «Poezija Zagrebačke županije» i Sporazuma o financiranju sudjelovanja na sajmu «Place2go».

Prihodi od članarina su ostvareni u iznosu 841.545,00 kn, što je 47,4 % ukupno ostvarenih prihoda. Članarine su zajednički prihod turističkih zajednica gradova i općina, županijskih turističkih zajednica i Hrvatske turističke zajednice u kojem Turistička zajednica ima udjel 10,0 %. Turističku članarinu plaćaju pravne i fizičke osobe koji se bave ugostiteljskom, turističkom i s turizmom neposredno povezanom djelatnosti, u skladu s odredbama Zakona o članarinama u turističkim zajednicama (Narodne novine 152/08 i 88/10). Osnovica za obračun članarina je ukupan prihod koji se iskazuje u računu dobiti i gubitka, a visina članarine ovisi o razredu turističkog mjesta gdje je sjedište ili poslovna jedinica obveznika plaćanja članarine, skupini u koju je razvrstana djelatnost kojom se bavi, te o propisanoj stopi na ostvareni ukupni prihod.

Prema odredbama Pravilnika o proglašavanju turističkih općina i gradova i o razvrstavanju naselja u turističke razrede (Narodne novine 122/09, 9/10, 61/10, 82/10, 36/11, 89/11, 146/11, 141/12, 144/12, 38/13 i 153/13) na području Županije su tri naselja u turističkom razredu A, pet naselja u turističkom razredu B, te 37 naselja u turističkom razredu C. Naselje Zagreb, u kojemu je sjedište Turističke zajednice, razvrstano je u turistički razred A. Prema odredbama Pravilnika o kriterijima za razvrstavanje naselja u turističke razrede (Narodne novine 92/09) sva naselja u nekoj općini ili gradu koja nisu razvrstana u A, B ili C razred se razvrstavaju u razred D. Poslove evidencije, obračuna i naplate turističke članarine od pravnih i fizičkih osoba obavlja Porezna uprava. Turistička zajednica je u travnju 2013. od Hrvatske turističke zajednice primila podatke Porezne uprave o naplati turističke članarine za razdoblje siječanj-prosinac 2012. i popis obveznika plaćanja turističke članarine za 2011. Prema navedenim podacima broj obveznika plaćanja članarine za 2011. na području Županije je 5 451.

Prihodi od boravišne pristojbe su ostvareni u iznosu 38.650,00 kn i veći su u odnosu na prethodnu godinu za 11,3 %. Prema odredbama Zakona o boravišnoj pristojbi (Narodne novine 152/08, 59/09, 97/13 i 158/13), boravišna pristojba je zajednički prihod turističkih zajednica gradova i općina, županijskih turističkih zajednica i Hrvatske turističke zajednice, u kojem županijska turistička zajednica ima udjel 10,0 % (iznimno 20,0 % na području turističkih zajednica koje ostvaruju bruto prihod manji od 200.000,00 kn godišnje, odnosno 50,0 % ukoliko nisu osnovane turističke zajednice općine ili grada).

Prema evidencijama Turističke zajednice, na području Županije su usluge noćenja u 2012. pružale pravne i fizičke osobe u ukupno 67 smještajnih objekata, od čega se u šest objekata pružaju ugostiteljske usluge smještaja u domaćinstvu i seljačkom domaćinstvu koji plaćaju boravišnu pristojbu u paušalnom iznosu.

Visina boravišne pristojbe po noćenju iznosi od 4,00 kn do 7,00 kn, ovisno o turističkom razredu u koje je razvrstano naselje u kojem se ostvaruje noćenje.

U smještajnim objektima je ukupno bilo raspoloživo 1 557 kreveta, a evidentirano je 39 990 dolazaka gostiju koji su ostvarili ukupno 73 176 noćenja. Podatke o broju obveznika plaćanja boravišne pristojbe, Turistička zajednica dobiva mjesečno od turističkih zajednica s područja Županije.

Prikupljena sredstva od donacija, boravišnih pristojbi, članarina i iz drugih izvora su korištena za projekte, programe, manifestacije i druge aktivnosti u skladu s donesenim programom rada za 2012.

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima neprofitnih organizacija za 2012., ukupni rashodi su ostvareni u iznosu 1.763.066,00 kn, što je 28.247,00 kn ili 1,6 % više u odnosu na prethodnu godinu. Ostvareni ukupni rashodi su u odnosu na planirane manji za 56.934,00 kn ili 3,1 %.

U tablici broj 2 se daju podaci o ostvarenim rashodima.

Tablica broj 2

Ostvareni rashodi

u kn

Redni broj	Rashodi	Ostvareno za 2011.	Ostvareno za 2012.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Rashodi za zaposlene	554.656,00	622.430,00	112,2
2.	Materijalni rashodi	1.137.976,00	1.098.416,00	96,5
2.1.	Naknade troškova zaposlenima	38.190,00	44.693,00	117,0
2.2.	Rashodi za usluge	961.537,00	932.143,00	96,9
2.2.1.	Usluge promidžbe i informiranja	554.114,00	607.535,00	109,6
2.2.2.	Druge usluge	407.423,00	324.608,00	79,7
2.3.	Rashodi za materijal i energiju	74.998,00	84.291,00	112,4
2.3.1.	Rashodi za materijal za promidžbu	43.612,00	42.868,00	98,3
2.3.2.	Drugi rashodi za materijal i energiju	31.386,00	41.423,00	132,0
2.4.	Drugi materijalni rashodi	63.251,00	37.289,00	59,0
3.	Rashodi amortizacije	37.361,00	37.361,00	100,0
4.	Financijski rashodi	4.826,00	4.859,00	100,7
	Ukupno	1.734.819,00	1.763.066,00	101,6
	Višak prihoda	71.730,00	11.588,00	16,2

Višak prihoda za 2012. iznosi 11.588,00 kn. Preneseni višak prihoda iz prethodne godine iznosi 575.421,00 kn, te višak prihoda raspoloživ u sljedećem razdoblju iznosi 587.009,00 kn. Prema Izvješću o radu i financijskom izvješću za 2012., višak prihoda će biti utrošen u 2013. za EU projekte i promidžbene kampanje za koje je potrebno osigurati sredstva unaprijed.

Vrijednosno značajniji rashodi se odnose na materijalne rashode u iznosu 1.098.416,00 kn ili 62,3 % i rashode za zaposlene u iznosu 622.430,00 kn ili 35,3 % ukupno ostvarenih rashoda.

U okviru materijalnih rashoda su iskazani rashodi za usluge promidžbe i informiranja u iznosu 607.535,00 kn. Odnose se na usluge izrade i promocije filma o Županiji u iznosu 244.056,00 kn, oglašavanje i emitiranje u iznosu 132.879,00 kn, potpore manifestacijama u iznosu 116.240,00 kn, usluge izrade digitalnih panorama Županije u iznosu 60.891,00 kn, usluge vođenja kampanje promidžbe Turističke zajednice na društvenim mrežama Twitter i Facebook u iznosu 40.000,00 kn i druge usluge u iznosu 13.469,00 kn.

Potpore manifestacijama u vrijednosno značajnijim iznosima se odnose na dodjelu novčanih nagrada dječjim vrtićima i osnovnim školama u akciji Volim Hrvatsku u iznosu 51.000,00 kn, potpore programski definiranim manifestacijama koje provode turističke zajednice općina i područja u ukupnom iznosu 10.000,00 kn, te na donacije udrugama, ustanovama i drugim pravnim osobama u ukupnom iznosu 40.000,00 kn.

Vrijednosno značajniji rashodi za druge usluge se odnose na grafičke usluge u iznosu 63.174,00 kn, zakup izložbenog prostora na sajmovima i slično u iznosu 54.978,00 kn, najam poslovnog prostora u iznosu 43.497,00 kn, knjigovodstvene usluge u iznosu 29.920,00 kn, te usluge operativnog najma automobila u iznosu 23.778,00 kn.

Rashodi za zaposlene u iznosu 622.430,00 kn se odnose na rashode za plaće u iznosu 539.318,00 kn, te doprinose na plaću u iznosu 83.112,00 kn. Plaće su obračunane u skladu s donesenim aktima. Najviša mjesečna bruto plaća je iznosila 23.178,00 kn, a najniža 5.308,00 kn. Najviša mjesečna neto plaća je iznosila 13.050,00 kn, a najniža 4.105,00 kn. Prosječna mjesečna bruto plaća za 2012. je iznosila 11.271,00 kn, a neto plaća 7.127,00 kn.

Rashodi amortizacije u iznosu 37.361,00 kn se odnose na dio nefinancijske imovine (interpretacijske ploče). Za drugu nefinancijsku imovinu je obračunan ispravak vrijednosti imovine, a rashodi amortizacije nisu iskazani.

b) Bilanca

Prema podacima iz Bilance na dan 31. prosinca 2012., ukupna vrijednost imovine, te obveza i vlastitih izvora je iskazana u iznosu 697.424,00 kn.

U tablici broj 3 se daju podaci o vrijednosti imovine, obveza i vlastitih izvora početkom i koncem 2012.

Tablica broj 3

Vrijednost imovine, obveza i vlastitih izvora

u kn

Redni broj	Opis	Stanje 1. siječnja 2012.	Stanje 31. prosinca 2012.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Nefinancijska imovina	85.048,00	44.733,00	52,6
2.	Financijska imovina	617.473,00	652.691,00	105,7
2.1.	Novac u banci i blagajni	594.273,00	612.559,00	103,1
2.2.	Depoziti, jamčevni polozi i potraživanja od zaposlenika te za više plaćene poreze i drugo	200,00	17.132,00	-
2.3.	Potraživanja za prihode	23.000,00	23.000,00	100,0
	Ukupno imovina	702.521,00	697.424,00	99,3
3.	Obveze	83.626,00	74.321,00	88,9
4.	Vlastiti izvori	618.895,00	623.103,00	100,7
	Ukupno obveze i vlastiti izvori	702.521,00	697.424,00	99,3

Vrijednost nefinancijske imovine se odnosi na interpretacijske ploče u iznosu 186.806,00 kn, uredsku opremu i namještaj u iznosu 28.826,00 kn, komunikacijsku opremu u iznosu 9.346,00 kn, te ulaganja u računalne programe u iznosu 2.528,00 kn, umanjene za ispravak vrijednosti u iznosu 182.773,00 kn. Vrijednost nefinancijske imovine u odnosu na prethodnu godinu je smanjena zbog obračuna ispravka vrijednosti.

Financijska imovina u iznosu 652.691,00 kn se odnosi na novčana sredstva u iznosu 612.559,00 kn i potraživanja u iznosu 40.132,00 kn. Novčana sredstva nisu oročavana. Potraživanja se odnose na potraživanja od turističkih zajednica gradova s područja Županije za sufinanciranje promocije filma „Poezija Zagrebačke županije“ i sudjelovanje na sajmu „Place2go“ u iznosu 17.132,00 kn, te za udruženo oglašavanje na radiju i putem Interneta/mrežnih stranica u iznosu 23.000,00 kn.

Potraživanja za prihode od članarina i boravišnih pristojbi nisu evidentirana u poslovnim knjigama odnosno iskazana u financijskim izvještajima. Turistička zajednica dobiva podatke o obračunu i naplati članarina od Porezne uprave, a podatke o boravišnoj pristojbi od turističkih zajednica s područja Županije iz kojih nije vidljivo koji dio potraživanja od članarina i boravišne pristojbe se odnosi na Turističku zajednicu. Prema podacima turističkih zajednica s područja Županije, boravišne pristojbe na području Županije za 2012. su obračunane u iznosu 410.606,00 kn. Podatak nije potpun, jer jedna turistička zajednica nije dostavila podatke. Od toga je u 2012. naplaćeno 409.988,00 kn ili 99,8 %. Koncem 2012. potraživanja za nenaplaćenu boravišnu pristojbu za 2012. i ranije godine ukupno iznose 11.391,00 kn.

Vrijednosno značajnije obveze se odnose na nedospjele obveze za zaposlene u iznosu 52.651,00 kn, te obveze prema dobavljačima u iznosu 21.587,00 kn. Navedene obveze su podmirene po dospelosti u 2013.

Programi i projekti

Godišnji programi rada Turističke zajednice se temelje na postavkama Strateškog marketinškog plana hrvatskog turizma 2010.-2014., Strategije i programa održivog gospodarskog razvoja Zagrebačke županije 2002.-2015., te Županijske razvojne strategije Zagrebačke županije 2011.-2013. Turistička zajednica nije donijela strateški marketinški plan za područje županije.

Prema Strateškom marketinškom planu hrvatskog turizma za razdoblje od 2010. do 2014. glavni marketinški ciljevi za područje središnje Hrvatske su: stvaranje novog turističkog proizvoda i doživljaja - inicijativa DMK (destinacijske menadžment kompanije); prelazak na sljedeću generaciju elektroničkog marketinga - povećanje kvalitete i unaprjeđenje web stranica sustava turističkih zajednica, intenzivnije korištenje društvenog weba i intenzivniji razvoj aplikacija za mobilne uređaje; te stvaranje i afirmacija brenda pod jedinstvenom marketinškom platformom (organizacija destinacijskog marketinga).

Prema Strategiji i programima održivog gospodarskog razvoja Zagrebačke županije za razdoblje od 2002. do 2015., ciljevi u razvoju turizma su povećanje svih vidova smještajnih kapaciteta, komplementarno povezivanje gospodarskih i društvenih djelatnosti, stvaranje turističke marke Županije i povećanje zaposlenosti. Na temelju navedene strategije izrađene su Smjernice i programi razvoja turizma u Zagrebačkoj županiji.

Ciljevi strategije razvoja turizma su povećati konkurentnost turističkog proizvoda Županije na temelju diferencijacije ponude uz konkurentne cijene, poboljšati rezultate u turizmu i maksimizirati koristi iz turističkog klastera. U provedbi programa naglašena je važnost kontinuirane koordinacije i partnerstva, aktivna uključenost svih nositelja razvoja turizma (Županija, gradovi i općine, turističke zajednice, Regionalna razvojna agencija Županije, poduzetnici i drugi) u uspostavi uvjeta, te izvedbenim aktivnostima na terenu.

Županijskom razvojnom strategijom koja je donesena za razdoblje od 2011. do 2013. definirana je vizija, strateški ciljevi, prioriteti i mjere za ostvarenje strateških ciljeva Županije. Jedan od četiri strateška cilja je povećati konkurentnost i društvenu odgovornost gospodarstva. U okviru navedenog cilja jedan od postavljenih prioriteta je konkurentan sektor turizma. Mjere za postizanje spomenutog cilja su razvoj ruralnog turizma i drugih oblika selektivnog turizma i edukacija za potrebe turizma. Kao pokazatelji za praćenje ostvarenja mjera su odabrani: broj turističkih objekata, broj i vrste novih sadržaja u turističkoj ponudi, broj i vrste certificiranih proizvoda i oznaka kvalitete, broj noćenja, broj i vrste turista, posjetitelja i gostiju, financijski pokazatelji poslovanja u turizmu, dohodak poljoprivrednih gospodarstva, broj zaposlenih u ruralnom području, broj i vrste održanih edukacija, broj i struktura polaznika edukacija, broj i vrsta turističkih proizvoda, kvaliteta usluga i proizvoda, broj i struktura zaposlenih, te zaposlenost i plaća zaposlenika. Predviđeni nositelji za provedbu mjera su Županija, Regionalna razvojna agencija Zagrebačke županije, turističke zajednice, jedinice lokalne samouprave, ministarstva, poduzetnici u turizmu, ustanove u kulturi i drugi. Turistička zajednica je partner u provedbi strategije. Za praćenje ostvarenja razvojne strategije Turistička zajednica dostavlja Županiji godišnja izvješća.

Na temelju spomenutih strateških dokumenata, Turistička zajednica je godišnjim programima rada planirala aktivnosti (projekte, programe i manifestacije) s ciljem unaprjeđenja, očuvanja i promocije svih elemenata turističkog proizvoda Zagrebačke županije, te poticanja i pomaganja razvoja turizma u Županiji, pojačanja aktivnosti koordinacijske funkcije i suradnje s nižim i višim ustrojem, te svim pravnim i fizičkim osobama neposredno ili posredno uključenim u turizam Županije. Planirana je suradnja s Ministarstvom turizma, Hrvatskom turističkom zajednicom, Županijom, Regionalnom razvojnom agencijom Županije i sustavom turističkih zajednica gradova, općina i područja Županije radi sinergijskog djelovanja svih subjekata koji posredno ili neposredno sudjeluju u kreiranju turističkog proizvoda područja, kao i njegovom plasmanu na tržištu.

Programi rada i financijski planovi za 2010., 2011. i 2012. (godišnji programi rada) su usvojeni na sjednicama Skupštine Turističke zajednice i dostavljeni Hrvatskoj turističkoj zajednici. Sastavljeni su prema preporukama Hrvatske turističke zajednice vezanim za usklađivanje standarda planiranja u sustavu turističkih zajednica. Godišnjim programima rada su pojedinačno planirani projekti i programi unutar aktivnosti (opis i sadržaj, ciljevi, nositelji, rokovi realizacije), te potrebna financijska sredstva za njihovo izvršenje. Turistička zajednica nema razrađen sustav za praćenje učinka provedenih aktivnosti. Za planirane aktivnosti (projekte, programe i manifestacije) nisu utvrđeni pokazatelji na temelju kojih će se pratiti ostvarenje postavljenih ciljeva.

Turistička zajednica prati ostvarenje godišnjih programa rada i financijskih planova. Za 2010., 2011. i 2012. su sastavljena Izvješća o radu i financijska izvješća, koja su prihvaćena na sjednicama Skupštine Turističke zajednice. Izvješća sadrže podatke o izvršenju zadataka i aktivnosti planiranih programom rada, te podatke o planiranim i ostvarenim rashodima za njihovo izvršenje.

Prema Izvješćima Nadzornog odbora o obavljenom nadzoru financijskog poslovanja i izvršenja programa rada, Turistička zajednica je zadaće i ciljeve ostvarivala u skladu s planiranim programom rada i priljevom sredstava.

Izvješće o radu i financijsko izvješće Turističke zajednice za 2012. sadrži podatke o izvršenju zadataka i aktivnosti utvrđenih programom rada, rashodima za njihovo izvršenje, podatke o radu tijela Turističke zajednice, te koordinaciji i nadzoru sustava turističkih zajednica na području Županije, usporedbu planiranih i ostvarenih prihoda i planiranih i ostvarenih rashoda za 2012., te podatke o planiranim i ostvarenim rashodima prema aktivnostima i zadacima Turističke zajednice.

Za postizanje ciljeva i zadaća, Turistička zajednica je provela sljedeće vrijednosno značajnije programe i projekte: izrada promotivnog filma „Poezija Zagrebačke županije“ u iznosu 235.494,00 kn; oglašavanje u radijskim promotivnim kampanjama u suradnji sa drugim turističkim zajednicama u Županiji, te objavljivanje oglasa i reportaža u tiskovinama i na lokalnim i regionalnim televizijama u iznosu 111.645,00 kn; potpore kulturnim, sportskim i zabavnim manifestacijama i projektima u suradnji s turističkim zajednicama s područja Županije i susjednih županija (festival slastica „Kriški oblizeki“, Dani kruha u Krašiću, Ljeto u Savsko-sutlanskoj dolini, Otkrijmo kontinentalnu Hrvatsku i drugo) u iznosu 62.095,00 kn; izrada i postavljanje SED panorama – digitalnih panorama Županije na Internet stranici Turističke zajednice u iznosu 60.891,00 kn; sudjelovanje na sajmovima u Republici Hrvatskoj (Place2go Zagreb, Crotour Zagreb, Sajam Županija) i u inozemstvu (sajam turizma u Milanu, Beogradu, Berlinu) samostalno i u suradnji s drugim subjektima (Županija, turističke zajednice županija središnje Hrvatske) u iznosu 52.735,00 kn; te promocija filma „Poezija Zagrebačke županije“ u iznosu 50.245,00 kn.

Druge aktivnosti se odnose na vođenje i modeliranje profila Turističke zajednice na društvenim mrežama, poboljšanja internetske stranice, ažuriranje multimedijalnog turističkog vodiča za mobitele (Mobiexplore), uvođenje usluge zvjezdica broj za mobilne telefone. Turistička zajednica je u suradnji s Hrvatskom turističkom zajednicom i turističkim zajednicama s područja Županije sudjelovala u organizaciji studijskih posjeta stranih i domaćih novinara i tour operatora. Provedeno je i udruženo oglašavanje kroz promotivne kampanje Hrvatske turističke zajednice (prema modelima I. i II.). Tiskani su promidžbeni materijali (brošura Županije i kalendar događanja 2012.) na hrvatskom i engleskom jeziku, biciklističke rute i cestovni zemljovid, mjesečni program priredbi i drugih događanja u Županiji u suradnji s Turističkom zajednicom grada Zagreba. U 2012. u prostoru Turističke zajednice je bilo postavljeno 12 izložbi i prezentacija vezanih za kulturnu i prirodnu baštinu Županije.

Prema odredbama Zakona o turističkim zajednicama i promicanju hrvatskog turizma jedna od zadaća Turističke zajednice je koordinacija djelovanja i nadzor izvršavanja ciljeva i zadaća turističkih zajednica općina i gradova s područja Županije. Godišnjim programom rada za 2012. su planirane aktivnosti koordinacije djelovanja i nadzora izvršavanja ciljeva i zadaća turističkih zajednica s područja Županije. Definiran je broj, dinamika i sadržaj navedenih koordinacija. U 2012. su održane četiri koordinacije o čemu su sastavljeni zapisnici. Turistička zajednica je također sudjelovala u radu pet koordinacija turističkih zajednica Središnje Hrvatske, te dva sastanka Vijeća DMO (destinacijske menadžment organizacije) za kontinentalni turizam Ministarstva turizma.

Prema podacima iz izvješća o radu, u 2012. je ostvareno 73 176 noćenja što je za 10 282 noćenja ili 16,3 % više u odnosu na ostvarena noćenja u 2011., odnosno za 16 949 noćenja ili 30,1 % više u odnosu na ostvarena u 2010.

Prihodi od turističke članarine ostvareni u 2012. u iznosu 841.545,00 kn su veći za 35.767,00 kn ili 4,4 % u odnosu na ostvarene u 2011., a manji za 10.576,00 kn ili 1,2 % u odnosu na ostvarene u 2010.

Prihodi od boravišne pristojbe ostvareni u 2012. u iznosu 38.650,00 kn su veći za 3.929,00 kn ili 11,3 % u odnosu na ostvarene u 2011., odnosno za 5.269,00 kn ili 15,8 % u odnosu na ostvarene u 2010.

II. REVIZIJA ZA 2012.

Ciljevi i područja revizije

Osnovni ciljevi revizije su bili:

- provjeriti istinitost i vjerodostojnost financijskih izvještaja
- provjeriti primjenu zakona i drugih propisa vezanih uz organizaciju i financijsko računovodstveno poslovanje
- provjeriti pravilnost stjecanja prihoda
- provjeriti pravilnost ostvarenja rashoda, odnosno jesu li financijska sredstva korištena isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih programom rada i financijskim planom
- provjeriti pravilnost izvršenja drugih transakcija.

Posebni ciljevi revizije su bili:

- ocijeniti efikasnost Turističke zajednice u promicanju i unaprjeđenju turizma Republike Hrvatske
- ocijeniti učinkovitost trošenja sredstava prikupljenih od boravišnih pristojbi, turističkih članarina, iz proračuna, te drugih izvora.

Područja revizije su određena prema kriteriju značajnosti i na temelju procjene rizika pojave nepravilnosti.

Metode i postupci revizije

Za potrebe prikupljanja revizijskih dokaza proučena je i analizirana pravna regulativa, te dokumentacija i informacije o poslovanju Turističke zajednice. Ocijenjeno je funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola radi određivanja revizijskog pristupa. Uspoređeni su podaci iz financijskih izvještaja s podacima iz ranijih razdoblja, te s podacima utvrđenim u Programu rada i financijskom planu s ciljem utvrđivanja područja rizika. Provjerene su poslovne knjige i knjigovodstvene isprave koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim promjenama. Ispitana je dosljednost primjene zakona i drugih propisa, te pravila, procedura i drugih internih akata. Za izračun i analizu značajnih pokazatelja, omjera i trendova, primijenjeni su odgovarajući analitički postupci. Obavljena je provjera vrijednosno značajnijih stavki na pojedinim računima, dok su brojnije, vrijednosno manje značajne stavke testirane metodom uzorka. Za potrebe revizije korišteni su izvještaji vezani uz pojedine aktivnosti i subjekt u cjelini. Obavljeni su razgovori s direktoricom Turističke zajednice i direktoricom knjigovodstvenog servisa koji obavlja financijsko računovodstvene poslove za Turističku zajednicu s ciljem obrazloženja pojedinih poslovnih događaja.

Provjera izvršenja naloga i preporuka revizije za 2004. i 2005., te 2007.

Državni ured za reviziju je obavio financijsku reviziju Turističke zajednice za 2004. i 2005., o čemu je sastavljeno Izvješće i izraženo bezuvjetno mišljenje. Također je obavio reviziju učinkovitosti naplate i raspodjele prihoda od boravišne pristojbe u turističkim zajednicama u 2007., o čemu je sastavljeno Izvješće i dana ocjena djelomične učinkovitosti.

Revizijom su utvrđene određene nepravilnosti opisane u izvješćima, koje se odnose na Turističku zajednicu, odnosno na Hrvatsku turističku zajednicu i sustav turističkih zajednica, te je naloženo da se poduzmu potrebne radnje i provedu predložene preporuke.

Državni ured za reviziju je vezano za rokove u kojima tijela Turističke zajednice trebaju donijeti godišnji program rada i financijski plan odnosno godišnje izvješće o radu, naložio pridržavanje odredbi Zakona o turističkim zajednicama i promicanju hrvatskog turizma. Pridržavanje odredbi navedenog zakona naloženo je i vezano za obveze turističkih zajednica općina i gradova da dostavljaju prijedloge programa rada i financijskog plana, te godišnje financijsko izvješće turističkoj zajednici županije. Nadalje je naložio ostvarivati rashode do planiranih iznosa. U skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi, koji je važio u vrijeme obavljanja revizije (prosinac 2006.), Državni ured za reviziju je naložio donošenje plana nabave, te provođenje postupaka javne nabave roba, radova i usluga u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi.

Revizijom za 2012. je utvrđeno prema kojim nalogima je postupljeno i prema kojima nije postupljeno.

Nalozi prema kojima je postupljeno:

- godišnji program rada i financijski plan te godišnje izvješće o radu su doneseni u rokovima propisanim odredbama Zakona o turističkim zajednicama i promicanju hrvatskog turizma
- od turističkih zajednica općina i gradova, koje nisu Turističkoj zajednici dostavile program rada i financijski plan za 2012., te godišnje financijsko izvješće za 2012., zatraženo je dostavljanje navedenih dokumenata
- tijekom 2012. Turistička zajednica nije bila obveznik primjene Zakona o javnoj nabavi.

Nalog prema kojem nije postupljeno:

- rashodi za pojedine projekte su ostvareni u iznosima većim od planiranih.

Turistička zajednica je i nadalje u obvezi postupati prema danom nalogu Državnog ureda za reviziju.

Nalaz za 2012.

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: djelokrug rada i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, financijski izvještaji, planiranje i računovodstveno poslovanje, prihodi, rashodi, imovina i obveze, te programi i projekti.

Obavljenom revizijom su utvrđene nepravilnosti i propusti koji se odnose na planiranje i računovodstveno poslovanje, te programe i projekte.

1. Planiranje i računovodstveno poslovanje

- 1.1. Turistička zajednica vodi poslovne knjige i sastavlja financijske izvještaje prema propisima kojima je uređeno računovodstvo neprofitnih organizacija. Program rada i financijski plan za 2012. je donijela Skupština Turističke zajednice u prosincu 2011., a izmjene financijskog plana u prosincu 2012. Financijskim planom su planirani prihodi i rashodi u iznosu 2.010.000,00 kn, a nakon izmjena plana u iznosu 1.820.000,00 kn. Financijskim planom su planirana potrebna sredstva za izvršenje planiranih zadataka iz programa rada prema aktivnostima (projekti, programi). Prihodi su planirani po izvorima financiranja. Unutar planiranih aktivnosti, rashodi nisu planirani po vrstama, odnosno prema propisanim računima iz računskog plana za neprofitne organizacije. U poslovnim knjigama su rashodi evidentirani prema računima iz računskog plana uz oznaku aktivnosti na koju se odnose, te se rashodi mogu povezati s projektima i programima iz godišnjeg programa rada.

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima neprofitnih organizacija za 2012., ukupni prihodi su ostvareni u iznosu 1.774.654,00 kn, što je za 45.346,00 kn ili 2,5 % manje u odnosu na planirane. Ukupni rashodi su ostvareni u iznosu 1.763.066,00 kn, što je za 56.934,00 kn ili 3,1 % manje u odnosu na planirane. Turistička zajednica prati ostvarenje godišnjeg programa rada i financijskog plana. Za 2012. je sastavljeno Izvješće o radu i financijsko izvješće, koje je prihvaćeno na sjednici Skupštine Turističke zajednice. Izvješće sadrže podatke o izvršenju zadataka i aktivnosti planiranih programom rada, te podatke o planiranim i ostvarenim rashodima za njihovo izvršenje. Iznad plana su ostvareni rashodi za sljedeće aktivnosti: dotisak promotivnog materijala za 6.869,00 kn ili 57,2 %, promotivna sredstva za 5.657,00 kn ili 22,6 %, te oglašavanje i emitiranje putem radio postaja za 7.098,00 kn ili 16,7 %. Ispod plana su ostvareni rashodi za projekt Volim Hrvatsku i zeleni cvijet za 16.385,00 kn ili 18,0 %, novi proizvodi i programi turističkog unapređenja i razvoja turističkih sadržaja mjesta za 14.282,00 kn ili 35,0 %, studijska putovanja i suradnja s novinarima za 1.425,00 kn ili 14,0 %, te panorame područja za 11.609,00 kn ili 16,0 %. Obrazloženo je da je do prekoračenja plana kod oglašavanja i emitiranja došlo slijedom upute Hrvatske turističke zajednice da se pojača promidžba zbog bolje efikasnosti.

U okviru rashoda za usluge promidžbe i informiranja, evidentirane su potpore u iznosu 50.000,00 kn. Odnose se na potpore programski definiranim manifestacijama koje provode turističke zajednice općina i područja u ukupnom iznosu 10.000,00 kn, te donacije udrugama, ustanovama i drugim pravnim osobama u ukupnom iznosu 40.000,00 kn.

Donacije udrugama, ustanovama i drugim pravnim osobama je na temelju zahtjeva tražitelja donacije, odobrila direktorica Turističke zajednice u pojedinačnim iznosima od 1.000,00 do 10.000,00 kn kao financijske potpore za sudjelovanja na natjecanjima u inozemstvu, održavanje kulturnih, sportskih i zabavnih događanja i slično. Turistička zajednica nema utvrđene kriterije i postupke za dodjelu donacija. Donacije su evidentirane na računu usluge promidžbe i informiranja, a trebale su biti evidentirane na računu donacije kako je propisano odredbama članka 52. Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija (Narodne novine 10/08, 7/09, 158/13 i 1/14).

Vrijednost nefinancijske imovine u iznosu 44.733,00 kn se odnosi na nabavnu vrijednost proizvedene dugotrajne imovine u iznosu 227.506,00 kn (interpretacijske ploče u iznosu 186.806,00 kn, uredska oprema i namještaj u iznosu 28.826,00 kn, komunikacijska oprema u iznosu 9.346,00 kn, te ulaganja u računalne programe u iznosu 2.528,00 kn) umanjenu za ispravak vrijednosti u iznosu 182.773,00 kn. Kod obračuna ispravka vrijednosti Turistička zajednica nije primijenila propisane stope (primjerice za računalnu opremu i ulaganja u računalne programe primijenjena je stopa 20,0 % umjesto propisane stope 25,0 %), odnosno za svu imovinu je primijenjena stopa 20,0 % osim za stalak za brošure za koji je primijenjena stopa 12,5 %. Rashod amortizacije je iskazan za interpretacijske ploče, dok za drugu nefinancijsku imovinu (uredsku opremu i namještaj, komunikacijsku opremu te ulaganja u računalne programe) rashod amortizacije nije iskazan. Navedena imovina je nabavljena poslije 1. siječnja 2008. U razdoblju od 1. siječnja 2008. do 31. prosinca 2012. za ovu imovinu u poslovnim knjigama nije iskazan trošak amortizacije, već su iskazani ispravci vrijednosti i umanjeni vlastiti izvori. Odredbama članka 55. Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija, propisano je da se dugotrajna imovina amortizira u vijeku uporabe prema propisanim stopama amortizacije. Amortizacija se obračunava od prvog idućeg mjeseca nakon mjeseca u kojem je imovina predana u uporabu.

Državni ured za reviziju nalaže obavljati obračun amortizacije, te evidentirati rashode za donacije na propisanim računima u skladu s odredbama Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija. Državni ured za reviziju predlaže u financijskom planu prihode i rashode planirati po vrstama, odnosno prema računima iz računskog plana za neprofitne organizacije kako bi se ostvareni prihodi i rashodi koji su u financijskim izvještajima iskazani po vrstama mogli usporediti s planiranima. Nadalje, predlaže utvrditi kriterije i postupke za dodjelu donacija, te realnije planirati sredstva za financiranje projekata.

- 1.2. *Turistička zajednica prihvaća nalaz Državnog ureda za reviziju. U očitovanju navodi da će postupiti u skladu s odredbama Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija. Vezano za rashode pojedinih projekata koji su ostvareni u iznosima većim od plana, navodi da će pokušati preciznije planirati, te obrazlaže da se radi o rashodima za oglašavanje, a prema uputi Hrvatske turističke zajednice za pojačanom promidžbom zbog bolje efikasnosti.*

2. Programi i projekti

- 2.1. Prema odredbama Zakona o turističkim zajednicama i promicanju hrvatskog turizma, Turistička zajednica je obvezna financijska sredstva koristiti sukladno programu rada i financijskom planu (godišnji program rada) koji obavezno sadrži sve pojedinačno utvrđene planirane zadatke i potrebna financijska sredstva za njihovo izvršavanje. Odredbama članka 46. navedenog Zakona, te članka 11. Statuta Turističke zajednice, propisane su zadaće Turističke zajednice, koje se između ostaloga, odnose i na donošenje strateškog marketinškog plana za područje županije, sukladno marketinškom planu hrvatskog turizma. Turistička zajednica nije donijela strateški marketinški plan za područje Županije.

Izradu godišnjih programa rada, Turistička zajednica temelji na postavkama Strateškog marketinškog plana hrvatskog turizma 2010.-2014., Strategije i programa održivog gospodarskog razvoja Zagrebačke županije 2002.-2015., te Županijske razvojne strategije Zagrebačke županije 2011.-2013. Strateški cilj Županijske razvojne strategije je povećati konkurentnost i društvenu odgovornost gospodarstva, u okviru kojeg je jedan od prioriteta konkurentan sektor turizma. Mjere za postizanje spomenutog cilja su razvoj ruralnog turizma i drugih oblika selektivnog turizma i edukacija za potrebe turizma. Predviđeni nositelji za provedbu mjera su Županija, Regionalna razvojna agencija Zagrebačke županije, turističke zajednice, jedinice lokalne samouprave, ministarstva, poduzetnici u turizmu, ustanove u kulturi i drugi. Za praćenje učinaka Županijske razvojne strategije u području turizma imenovani su pokazatelji, ali nisu iskazane očekivane ili ciljne vrijednosti učinaka. Turistička zajednica, koja je jedan od partnera u provedbi Strategije razvoja Županije u području turizma, nije utvrdila pokazatelje za mjerenje učinaka odnosno praćenje ostvarenja postavljenih ciljeva.

Na temelju spomenutih strateških dokumenata, Turistička zajednica je godišnjim programima rada planirala aktivnosti (projekte, programe i manifestacije) s ciljem unaprjeđenja, očuvanja i promocije svih elemenata turističkog proizvoda Zagrebačke županije, te poticanja i pomaganja razvoja turizma u Županiji, pojačanja aktivnosti koordinacijske funkcije i suradnje s nižim i višim ustrojem i svim pravnim i fizičkim osobama neposredno ili posredno uključenim u turizam Županije. U skladu s naputkom Hrvatske turističke zajednice, aktivnosti u programima rada Turističke zajednice za 2010., 2011. i 2012. su planirane u okviru funkcionalnog i administrativnog marketinga. Programi rada sadrže pojedinačno utvrđene planirane projekte i programe unutar navedenih aktivnosti (opis i sadržaj, ciljevi, nositelji, rokovi realizacije), te potrebna financijska sredstva za njihovo izvršenje. Za planirane aktivnosti (projekte, programe i manifestacije) nisu utvrđeni pokazatelji na temelju kojih će se pratiti ostvarenje postavljenih ciljeva. Prema godišnjem izvješću o radu koje sadrži opis izvršenih zadataka i aktivnosti, te podatke o ostvarenim rashodima, obavljena je većina planiranih zadataka i aktivnosti.

Državni ured za reviziju nalaže poduzimanje aktivnosti za izradu strateškog marketinškog plana za područje Zagrebačke županije u skladu s odredbama članka 46. Zakona o turističkim zajednicama i promicanju hrvatskog turizma, te članka 11. Statuta Turističke zajednice. Državni ured za reviziju predlaže za praćenje ostvarenja ciljeva, zadaća i aktivnosti planiranih godišnjim programom rada utvrditi pokazatelje, uspostaviti način praćenja ostvarenja ciljeva te u okviru godišnjeg izvješća o radu izvješćivati o postignutim rezultatima.

2.2. *Turistička zajednica prihvaća nalaz Državnog ureda za reviziju. U očitovanju navodi da su godišnje programe rada planirali na postojećim postavkama Strateškog marketinškog plana hrvatskog turizma 2010.-2014., Strategije i programa održivog gospodarskog razvoja Zagrebačke županije 2002.-2015. i Županijske razvojne strategije Zagrebačke županije 2011.-2013., te da su procijenili da je racionalnije pričekati donošenje Strategije razvoja turizma Republike Hrvatske do 2020. godine (1. nacrt prijedloga donesen 2013.) tim više što je trošak izrade strategije prilično visok s obzirom na prihode Turističke zajednice. Nadalje, navodi da pokazatelje na temelju kojih se prati ostvarenje postavljenih ciljeva nisu jasno odredili (osim broja dolazaka i noćenja, te strukture gostiju), te da će pokušati pratiti učinkovitost svojih aktivnosti prema pokazateljima navedenim u Županijskoj razvojnoj strategiji.*

III. OCJENA EFIKASNOSTI TURISTIČKE ZAJEDNICE U PROVOĐENJU ZADAĆA UTVRĐENIH PROPISIMA I PROGRAMOM RADA

Zadaće i ciljevi Turističke zajednice su utvrđeni Zakonom o turističkim zajednicama i promicanju hrvatskog turizma, Statutom i godišnjim programima rada Turističke zajednice. Kao podlogu za izradu godišnjih programa rada, Turistička zajednica koristi Strateški marketinški plan hrvatskog turizma 2010.-2014., Strategiju i programe održivog gospodarskog razvoja Zagrebačke županije 2002.-2015., te Županijsku razvojnu strategiju Zagrebačke županije 2011.-2013.

Turistička zajednica je u 2010., 2011. i 2012. poduzimala aktivnosti vezane uz:

- unaprjeđivanje općih uvjeta boravka turista
- očuvanje i unaprjeđenja svih elemenata turističkog proizvoda na području Županije
- iniciranje razvoja novih turističkih proizvoda na području Županije
- promocije turističkog proizvoda područja Županije
- razvijanje svijesti o važnosti, te gospodarskim društvenim i drugim učincima turizma
- promociju turističke destinacije na razini Županije, te obavljanje informativnih poslova vezanih uz turističku ponudu.

Na temelju pregledane dokumentacije vezane uz provođenje navedenih aktivnosti Državni ured za reviziju ocjenjuje da je Turistička zajednica bila efikasna u provođenju planiranih zadaća i aktivnosti, jer je obavila većinu planiranih aktivnosti, odnosno zadaća iz njene nadležnosti.

S obzirom da Turistička zajednica nije utvrdila pokazatelje za praćenje provedbe utvrđenih zadaća i aktivnosti, odnosno ostvarenja ciljeva, Državni ured za reviziju ocjenjuje da Turistička zajednica treba godišnjim programom rada i drugim unutarnjim aktima, utvrditi pokazatelje za praćenje ostvarenja zadaća i aktivnosti i ciljeva, kako bi se na temelju objektivnih pokazatelja moglo utvrditi jesu li korištenjem sredstava Turističke zajednice postignuti očekivani učinci i ostvareni postavljeni ciljevi, te dala ocjena jesu li ostvareni učinci, odnosno ostvareni ciljevi rezultat provedenih zadaća i aktivnosti Turističke zajednice.

Vezano uz ocjenu učinkovitost trošenja sredstava prikupljenih od boravišnih pristojbi, turističkih članarina, iz proračuna, te drugih izvora, Državni ured za reviziju ocjenjuje da su sredstva korištena u skladu s godišnjim programom rada Turističke zajednice i za ostvarenje postavljenih ciljeva.

IV. MIŠLJENJE

1. Na temelju odredbi članaka 12. i 14. Zakona o Državnom uredu za reviziju, obavljena je financijska revizija Turističke zajednice za 2012. Revizijom su obuhvaćeni financijski izvještaji i poslovanje. Izraženo je bezuvjetno mišljenje.
2. Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim okvirom revizijskih standarda Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora. Planirana je i obavljena s ciljem da pruži razumno uvjerenje jesu li financijski izvještaji sastavljeni prema računovodstvenim propisima i standardima, a poslovanje usklađeno sa zakonima i drugim propisima.
3. Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, u skladu s prihvaćenim okvirom financijskog izvještavanja, financijski izvještaji u svim značajnim odrednicama objektivno iskazuju rezultate poslovanja, te stanje imovine i obveza.

Revizijom nisu utvrđene nepravilnosti i propusti vezani uz usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima, koji bi utjecali na izražavanje drukčijeg mišljenja.

4. Turistička zajednica je osnovana na temelju odredbi Zakona o turističkim zajednicama i promicanju hrvatskog turizma, za područje Zagrebačke županije radi promicanja i unaprjeđenja turizma Republike Hrvatske i gospodarskih interesa pravnih i fizičkih osoba koje pružaju ugostiteljske i druge turističke usluge ili obavljaju drugu djelatnost neposredno povezanu s turizmom na način da upravljaju destinacijom na razini za koju su osnovane. Članovi Turističke zajednice su turističke zajednice gradova, općina i područja osnovane na području Županije. Na području Županije osnovano je devet turističkih zajednica gradova, tri turističke zajednice općina, te jedna turistička zajednica područja. Izvori sredstava za obavljanje djelatnosti Turističke zajednice su prihodi od turističkih članarina i boravišne pristojbe, iz proračuna Županije, od Hrvatske turističke zajednice, te drugih izvora. Tijela Turističke zajednice su Skupština, Turističko vijeće, Nadzorni odbor i Predsjednik. Predsjednik Turističke zajednice je župan mr. sc. Stjepan Kožić. Radi obavljanja stručnih i administrativnih poslova Turističke zajednice osnovan je Turistički ured. Osoba za zastupanje u 2012., i u vrijeme obavljanja revizije (studen 2013.), je direktorica Turističkog ureda mr. sc. Ružica Rašperić. Koncem 2012. u Turističkom uredu je bilo četvero zaposlenih. Ukupni prihodi su ostvareni u iznosu 1.774.654,00 kn, a ukupni rashodi su ostvareni u iznosu 1.763.066,00 kn. Višak prihoda za 2012. iznosi 11.588,00 kn. Preneseni višak prihoda iz prethodne godine iznosi 575.421,00 kn, te višak prihoda raspoloživ u sljedećem razdoblju iznosi 587.009,00 kn. Prema Izvješću o radu i financijskom izvješću za 2012., višak prihoda će biti utrošen u 2013. za EU projekte i promidžbene kampanje za koje je potrebno osigurati sredstva unaprijed. Vrijednosno značajniji prihodi su prihodi od donacija u iznosu 892.035,00 kn ili 50,3 % i prihodi od članarina u iznosu 841.545,00 kn ili 47,4 % ukupno ostvarenih prihoda. Ostvareni prihodi su utrošeni za izvršavanje zadaća i poslovanje Turističke zajednice planiranih Programom rada i financijskim planom za 2012. Vrijednosno značajniji rashodi se odnose na materijalne rashode u iznosu 1.098.416,00 kn ili 62,3 % i rashode za zaposlene u iznosu 622.430,00 kn ili 35,3 % ukupno ostvarenih rashoda. U okviru materijalnih rashoda, najznačajniji su rashodi za usluge promidžbe i informiranja u iznosu 607.535,00 kn, te zakupnine i najamnine u iznosu 143.893,00 kn.

Potraživanja na koncu 2012. iskazana u iznosu 40.132,00 kn se odnose na turističke zajednice gradova s područja Županije za sufinanciranje promocije filma „Poezija Zagrebačke županije“ i sudjelovanje na sajmu „Place2go“ u iznosu 17.132,00 kn, te za udruženo oglašavanje na radiju i putem Interneta/mrežnih stranica u iznosu 23.000,00 kn. Obveze su na koncu 2012. iskazane u iznosu 74.321,00 kn. Odnose se na nedospjele obveze za zaposlene i prema dobavljačima, koje su podmirene po dospijeću u 2013. Za 2012. Turistička zajednica nije bila obveznik primjene Zakona o javnoj nabavi. Turistička zajednica je bila efikasna u provođenju većine planiranih zadaća radi ostvarenja ciljeva koji se odnose na unaprjeđenje postojećih i iniciranje novih turističkih proizvoda na području Županije, promociji destinacija i turističkih proizvoda u zemlji i inozemstvu, razvijanju svijesti o važnosti, te gospodarskim i drugim učincima turizma i obavljanju informativnih poslova vezanih uz turističku ponudu Županije. Nije bila dovoljno efikasna u praćenju provedbe utvrđenih zadaća i ciljeva u programima rada, za što nisu utvrđeni potrebni pokazatelji. Revizijom za 2012. utvrđene nepravilnosti, koje se odnose na planiranje i računovodstveno poslovanje nisu značajne i nisu utjecale na istinitost financijskih izvještaja i usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima, te je izraženo bezuvjetno mišljenje.